

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG AJÁNLÁSA

55/04/COL

(2004. március 30.)

a gabonafélékben és egyes egyéb növényi eredetű termékekben, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének való megfelelést biztosító 2004. évi összehangolt megfigyelési programról

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra, és különösen annak 109. cikkére és 1. jegyzőkönyvére,

tekintettel az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra, és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, valamint 1. jegyzőkönyvére,

tekintettel az EGT-megállapodás II. melléklete XII. fejezetének 38. pontjában említett jogi aktusra (A gabonafélékben, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról szóló, 1986. július 24-i 86/362/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾), amelyet legutóbb az 1. jegyzőkönyvével módosítottak és igazítottak az EGT-megállapodáshoz, és különösen annak 7. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel az EGT-megállapodás II. melléklete XII. fejezetének 54. pontjában említett jogi aktusra (Az egyes növényi eredetű termékekben – többek között a gyümölcsökben és zöldségekben –, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról szóló, 1990. november 27-i 90/642/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾), amelyet legutóbb az 1. jegyzőkönyvével módosítottak és igazítottak az EGT-megállapodáshoz, és különösen annak 4. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

az EFTA Felügyeleti Hatóságot támogató EFTA Élelmiszer Bizottsággal lefolytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az EFTA Felügyeleti Hatóságnak olyan rendszer kidolgozása felé kell haladnia, amely lehetővé teszi a peszticid-
deknek való tényleges kitétségi becslését az étrend alapján.

A reális értékek meghatározása céljából ismerni kell a peszticid-szermaradványok megfigyeléséhez kapcsolódó adatokat több olyan élelmiszeripari termékre vonatkozóan, amelyek az Európában szokásos táplálkozás fő összetevőit képezik. Általánosan elfogadott nézet, hogy az Európában szokásos táplálkozás fő összetevőit mintegy 20–30 élelmiszeripari termék képezi. Tekintetbe véve a peszticid-szermaradványok megfigyelése céljából rendelkezésre álló nemzeti szintű forrásokat, a tagállamok évente mindössze nyolc termék mintáinak elemzését tudják elvégezni összehangolt megfigyelési program keretében. A peszticidek felhasználása hároméves ciklusonként változik. Ezért általánosságban hároméves ciklusonként valamennyi peszticid megfigyelését el kellene végezni 20–30 élelmiszeripari termék esetében.

- (2) Az ezen ajánlás hatálya alá tartozó peszticid-szermaradványokat megfigyelés alá kell vonni 2004 folyamán, mivel ez lehetővé teszi ezen adatok felhasználását az étrend alapján történő tényleges kitétségi becsléséhez.

A mintavételek számát illetően szisztematikus statisztikai megközelítésre van szükség az összehangolt megfigyelés során. Ilyen megközelítést dolgozott ki a Codex Alimentarius Bizottság⁽³⁾. A binomiális valószínűségi eloszlás alapján kiszámítható, hogy 650 minta vizsgálata alapján 99 % feletti valószínűséggel azonosítható egy olyan minta, amely a kimutathatósági határt (LOD) meghaladó mértékben tartalmaz peszticid-szermaradványokat, amennyiben a növényi eredetű termékek kevesebb mint 1 %-a tartalmaz szermaradványokat a kimutathatósági határt túllépő mértékben. Ezeket a mintavételeket az Európai Gazdasági Térség teljes területén kell elvégezni. Az EFTA-államoknak ajánlott, hogy a népesség és a fogyasztók száma alapján termékenként és évenként legalább 12 mintát vegyenek.

⁽¹⁾ HL L 221., 1986.8.7., 37. o.

⁽²⁾ HL L 350., 1990.12.14., 71. o.

⁽³⁾ Codex Alimentarius, Peszticid-szermaradványok az élelmiszerekben, Róma, 1994, ISBN 92-5-203271-1; II. kötet, 372. oldal

- (3) A Bizottság közzétette a Peszticid-szermaradványok analizisére vonatkozó minőség-ellenőrzési eljárásokról szóló új iránymutatást⁽¹⁾. Ezeket az iránymutatásokat az EFTA-államok analitikai laboratóriumainak a lehető legteljesebb mértékben végre kell hajtaniuk, valamint ezeket a megfigyelési programok során szerzett tapasztalatok ismeretében folyamatosan felül kell vizsgálni.
- (4) A 90/642/EGK irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja, valamint a 86/362/EGK irányelv 7. cikke (2) bekezdésének a) pontja kötelezi az EFTA-államokat a nemzeti ellenőrzési programjaik kidolgozásakor alkalmazott kritériumok pontos megadására. Ezen információknak tartalmazniuk kell: i. a mintavételek számát és a lefolytatandó vizsgálatokat illetően alkalmazott kritériumokat, az alkalmazott jelentési szinteket, a jelentési szintek megállapításának kritériumait; ii. az EGT-megállapodás II. melléklete XII. fejezetének 54n pontjában említett jogi aktus (Az élelmiszerek hatósági ellenőrzésével kapcsolatos további intézkedésekről szóló, 1993. október 29-i 93/99/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾) alapján az analízist lefolytató laboratóriumok akkreditálásának részletes adatait; iii. a jogsértések számát és jellegét, valamint a megtett intézkedéseket.
- (5) A megfigyelési programok eredményeihez kapcsolódó információk kezelésére, tárolására és továbbítására különösen alkalmasak az elektronikus/informatikai módszerek. Annak érdekében, hogy az EK-tagállamok elektronikus levelezés útján szolgáltatthassanak adatokat a Bizottság számára, adatformátumokat fejlesztettek ki. Az EFTA-államok ugyanezeket az adatformátumokat használhatják, tehát az EFTA Felügyeleti Hatóság számára jelentéseiket egységes formátumban küldhetik meg. Ezen egységes formátum további fejlesztését leghatékonyabban a Bizottság végzi iránymutatások kialakításával,

AJÁNLJA AZ EFTA-ÁLLAMOKNAK,

- Hogy mintavételt és analízist végezzenek az ezen ajánlás mellékletében meghatározott termék/peszticid-szermaradvány kombinációkra vonatkozóan, évenként és termékenként legalább 12 mintát vegyenek, értelemszerűen tükrözve az adott EFTA-állam piacán a nemzeti, EGT és harmadik országbeli termékek részesedését.

A súlyos kockázatot jelentő peszticidok – pl. az OP-észterek, az endoszulfán és az N-metilkarbamátok – esetében az almán, a paradicsomon, a fejes salátán, a póréhagymán és

a fejes káposztán vett ésszerű számú minta felhasználásával lehetőség szerint el kell végezni a második laboratóriumi minta egyes egységeinek egyedi analizisét is abban az esetben, ha ilyen peszticideket mutatnak ki, és különösen ha a termény egyetlen termelőtől származik. Az egységek számának összhangban kell lennie az EGT-megállapodás II. melléklete XII. fejezetének 54zz pontjában említett jogi aktussal (A növényi és állati eredetű termékekben és azok felszínén található peszticid-szermaradványok hatósági ellenőrzésére szolgáló közösségi mintavételi módszerek megállapításáról és a 79/700/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2002. július 11-i 2002/63/EK bizottsági irányelv⁽³⁾).

Két mintát kell venni. Amennyiben az első laboratóriumi minta kimutathatóan tartalmazza valamelyik vizsgált peszticidet, a második minta egységeit különállóan kell elemezni.

- Az ezen ajánlás mellékletében meghatározott termék/peszticid-szermaradvány kombinációk szempontjából vizsgált minták analizisének eredményeit legkésőbb 2005. augusztus 31-ig jelenteni kell, feltüntetve:

- az alkalmazott vizsgálati módszereket és a mért szinteket, a peszticid-szermaradványok analizisére vonatkozó minőségellenőrzési eljárásokról szóló iránymutatásban meghatározott minőség-ellenőrzési eljárásokkal összhangban;
- a jogsértések száma és jellege, valamint a megtett intézkedések.

A jelentést olyan formátumban kell elkészíteni – beleértve az elektronikus adatformátumot is – amely megfelel az összehangolt közösségi megfigyelési programokra vonatkozó ajánlások végrehajtásáról szóló EGT-államoknak címzett útmutatónak⁽⁴⁾.

- Az EFTA Felügyeleti Hatóság és az EFTA-államok részére legkésőbb 2004. augusztus 31-ig el kell juttatni a 86/362/EGK irányelv 7. cikkének (3) bekezdése és a 90/642/EGK irányelv 4. cikkének (3) bekezdése alapján megkövetelt valamennyi, a 2003. évben végzett megfigyelésre vonatkozó információt, a peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékeinek való megfelelés legalább mintavételezéses ellenőrzés általi biztosítása érdekében. Az információknak tartalmazniuk kell:

- a peszticid-szermaradványokra vonatkozó nemzeti programok eredményeit;

⁽¹⁾ SANCO/10476/2003 számú dokumentum, http://europa.eu.int/comm/food/plant/protection/resources/qualcontrol_en.pdf

⁽²⁾ HL L 290., 1993.11.24., 14. o.

⁽³⁾ HL L 187., 2002.7.16., 30. o.

⁽⁴⁾ Az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottságnak évenként tudomásul vételre mutatják be.

- b) a laboratóriumok minőség-ellenőrzési eljárásaira vonatkozó információkat, különösen a peszticid-szermaradványok analízisére vonatkozó minőség-ellenőrzési eljárásokról szóló iránymutatások azon szempontjaira vonatkozó információkat, amelyeknek alkalmazása nem állt módjukban vagy nehézségekbe ütközött;
- c) az analízist lefolytató laboratóriumok akkreditációjával kapcsolatos információkat (beleértve az akkreditáció típusát, az akkreditációs testületet és az akkreditációs tanúsítvány másolatát) a 93/99/EGK irányelv 3. cikkének rendelkezéseivel összhangban;
- d) azon jártassági vizsgálatokkal és körtesztekkel kapcsolatos információkat, amelyekben a laboratórium részt vett.
4. A 90/642/EGK és a 86/362/EGK irányelvek által a 2005. évre meghatározott peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének megfigyelését célzó nemzeti program tervezetét legkésőbb 2004. szeptember 30-ig el kell juttatni az EFTA Felügyeleti Hatóság számára, amelynek tartalmaznia kell az alábbi információkat:
- a) a mintavételek számát és a lefolytatandó vizsgálatok meghatározására alkalmazott kritériumokat;
- b) az alkalmazott jelentési szinteket, valamint a jelentési szintek megállapításának kritériumait; továbbá
- c) a 93/99/EGK irányelv alapján a vizsgálatokat lefolytató laboratóriumok akkreditációjának pontos adatait.

Ennek az ajánlásnak a címzettje Izland, Liechtenstein és Norvégia.

Kelt Brüsszelben, 2004. március 30-án.

az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Bernd HAMMERMANN
bizottsági testületi tag

Niels FENGER
igazgató

MELLÉKLET

Megfigyelendő peszticid/termék kombinációk

A vizsgált peszticid-szer maradvány	Év		
	2004	2005 (*)	2006 (*)
Acefát	(c)	(a)	(b)
Aldikarb	(c)	(a)	(b)
Azinfosz-metil	(c)	(a)	(b)
Azoxisztrobin	(c)	(a)	(b)
Benomil-csoport	(c)	(a)	(b)
Brómpropilát	(c)	(a)	(b)
Kaptán	(c)	(a)	(b)
Klórtalonil	(c)	(a)	(b)
Klórpirifosz	(c)	(a)	(b)
Klórpirifosz-metil	(c)	(a)	(b)
Cipermetrin	(c)	(a)	(b)
Ciprodinil	(c)	(a)	(b)
Deltametrin	(c)	(a)	(b)
Diazinon	(c)	(a)	(b)
Diklofluamid	(c)	(a)	(b)
Dikofol	(c)	(a)	(b)
Dimetoát	(c)	(a)	(b)
Difenil-amin (**)	(c)	(a)	(b)
Endosulfán	(c)	(a)	(b)
Fenhexamid	(c)	(a)	(b)
Folpet	(c)	(a)	(b)
Imazalil	(c)	(a)	(b)
Iprodion	(c)	(a)	(b)
Krezoxim-metil	(c)	(a)	(b)
Lambda-cihalotrin	(c)	(a)	(b)
Malation	(c)	(a)	(b)
Maneb-csoport	(c)	(a)	(b)
Mekarbám	(c)	(a)	(b)
Methamidofosz	(c)	(a)	(b)
Metalaxil	(c)	(a)	(b)
Metidation	(c)	(a)	(b)
Metiokarb	(c)	(a)	(b)
Metomil	(c)	(a)	(b)

A vizsgált peszticid-szer maradvány	Év		
	2004	2005 (*)	2006 (*)
Miklobutanil	(c)	(a)	(b)
Ometoát	(c)	(a)	(b)
Oxidemeton-metil	(c)	(a)	(b)
Paration	(c)	(a)	(b)
Permetrin	(c)	(a)	(b)
Forát	(c)	(a)	(b)
Pirimifosz-metil	(c)	(a)	(b)
Procimidon	(c)	(a)	(b)
Propizamid	(c)	(a)	(b)
Spiroxamin	(c)	(a)	(b)
Tiabendazol	(c)	(a)	(b)
Tolilfluamid	(c)	(a)	(b)
Triazofosz	(c)	(a)	(b)
Vinklozolin	(c)	(a)	(b)

(*) A 2005. és 2006. évekre vonatkozó követelmények tájékoztató jellegűek; az ezen évekre javasolt programok szerint határozzák meg.

(**) A difenil-amint csak az alma és a körte esetében kell vizsgálni.

(a) Körte, barack, bab (friss vagy fagyasztott), burgonya, répa, narancs/mandarin, őszibarack/nektarin, paraj (friss vagy fagyasztott).

(b) Karfiol, paprika, búza, padlizsán, rizs, szőlő, uborka, borsó (friss/fagyasztott, hüvely nélkül).

(c) Alma, paradicsom, fejes saláta, szamóca, póréhagyma, narancslé, fejes káposzta, rozs/zab.